ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Petra Mikeše a Milana Podhrázkého v právní věci žalobkyně: **T. Đ. N.**, zastoupená Mgr. Ondřejem Fialou, advokátem se sídlem Václavské náměstí 808/66, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 3. 2020, čj. OAM-951/ZA-ZA11-HA13-2019, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 31. 8. 2021, čj. 32 Az 35/2020-22,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 31. 8. 2021, čj. 32 Az 35/2020-22, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím žalobkyni neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a dále rozhodl, že jí nelze udělit doplňkovou ochranu pro existenci důvodů podle § 15a téhož zákona.

[2] Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podala 22. 6. 2020 žalobu ke Krajskému soudu v Brně.

[3] Krajský soud žalobu v záhlaví označeným usnesením odmítl jako opožděnou. Uvedl, že rozhodnutí žalovaného bylo žalobkyni doručeno 25. 3. 2020 ve smyslu § 24a odst. 2 zákona o azylu. Tato skutečnost vyplývá z obsahu správního spisu. Následujícího dne tak začala běžet patnáctidenní lhůta pro podání žaloby a její poslední den připadl na 9. 4. 2020. Žaloba byla soudu doručena až dne 22. 6. 2020 a byla tedy podána zjevně opožděně.

[4] Proti usnesení krajského soudu podala žalobkyně (dále „stěžovatelka“) kasační stížnost. Přijatelnost kasační stížnosti spatřuje v tom, že krajský soud nerespektoval ustálenou judikaturu a porušil stěžovatelčino právo na spravedlivý proces. Namítá,

že krajský soud nesprávně vyhodnotil žalobu jako opožděnou, přestože stěžovatelka v žalobě argumentovala tím, že rozhodnutí žalovaného nebylo doručeno v souladu s pravidly doručování podle zákona o azylu. Jak vyplývá z obsahu správního spisu, především z obálky připojené k výzvě k převzetí rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, stěžovatelce nebyla tato výzva řádně doručena, neboť poštovní doručovatel písemnost neuložil v místně příslušné provozovně držitele poštovní licence a nijak nevyrozuměl stěžovatelku o možnosti si ji vyzvednout. Vzhledem k tomu, že výzva k převzetí rozhodnutí nebyla stěžovatelce doručena v souladu s § 24 zákona o azylu, nemohlo dojít ani k doručení napadeného rozhodnutí podle § 24a odst. 2 téhož zákona a napadené rozhodnutí tak dosud nenabylo právní moci. Žaloba proto nebyla podána opožděně.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že usnesení krajského soudu je zákonné, a navrhl, aby Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou.

[6] Nejvyšší správní soud se nejprve ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení z 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. Ačkoli se tak vyjádřil ve vztahu k předcházející právní úpravě nepřijatelnosti (tedy ve vztahu k § 104a s. ř. s. ve znění před 1. 4. 2021), závěry z něj vyplývající jsou použitelné i na nyní posuzovanou věc (usnesení NSS z 12. 10. 2021, čj. 1 Azs 208/2021-43, bod 6).

[7] Nejvyšší správní soud shledal v rozhodnutí krajského soudu zásadní pochybení ohledně posouzení včasnosti žaloby, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky. Kasační stížnost je proto přijatelná.

[8] Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[9] Podle § 24 odst. 1 zákona o azylu *se písemnosti doručují účastníku řízení ve věci mezinárodní ochrany do vlastních rukou pouze do místa jeho hlášeného pobytu nebo žadateli o udělení mezinárodní ochrany za podmínek uvedených v odstavci 2 na adresu pro doručování, nedoručuje-li ministerstvo na místě nebo prostřednictvím datové schránky*.

[10] Podle § 24 odst. 3 zákona o azylu *pokud nebyl účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany v místě doručení zastižen, doručovatel písemnost uloží v místně příslušné provozovně držitele poštovní licence nebo v azylovém zařízení, kde je účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany hlášen k pobytu, a účastníka řízení ve věci mezinárodní ochrany o tom vhodným způsobem vyrozumí. Nevyzvedne-li si adresát písemnost do 10 dnů ode dne, kdy byla písemnost uložena, poslední den této lhůty je dnem doručení.*

[11] Podle § 24 odst. 4 zákona o azylu *se písemnost určená účastníku řízení ve věci mezinárodní ochrany, jehož pobyt není znám, uloží po dobu 10 dnů v azylovém zařízení, kde je účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany hlášen k pobytu, nebo, je-li hlášen k pobytu mimo azylové zařízení, v ministerstvem určeném azylovém zařízení, které je nejblíže místu jeho hlášeného pobytu. Oznámení o uložení písemnosti se vyvěsí v azylovém zařízení na úřední desce. Poslední den této lhůty je dnem doručení.*

[12] Podle § 24a zákona o azylu *se stejnopis písemného vyhotovení rozhodnutí účastníku řízení ve věci mezinárodní ochrany doručí v místě a čase stanoveném v písemné výzvě k převzetí rozhodnutí* (odst. 1). *Nedostaví-li se účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany k převzetí rozhodnutí v den a čas ve výzvě uvedený, ač mu výzva byla doručena, je den k převzetí rozhodnutí ve výzvě uvedený považován za den, kdy je rozhodnutí doručeno* (odst. 2).

[13] Předmětem sporu v projednávané věci je posouzení včasnosti žaloby. Stěžovatelka v žalobě rozsáhle argumentovala tím, že jí nebylo řádně doručeno rozhodnutí žalovaného (srov. bod [4] tohoto rozsudku). Poukazovala na nesplnění podmínek pro doručování fikcí stanovených v § 24 odst. 3 a § 24a odst. 2 zákona o azylu. Krajský soud se k této argumentaci vůbec nevyjádřil a nijak ji ve svém rozhodnutí nereflektoval, ač se jednalo o stěžejní otázku pro posouzení včasnosti žaloby. Jeho ničím neodůvodněný závěr, podle něhož bylo rozhodnutí žalovaného stěžovatelce doručeno dne 25. 3. 2020 ve smyslu § 24a odst. 2 zákona o azylu, je proto nepřezkoumatelný.

[14] S ohledem na výše uvedené je usnesení krajského soudu nezákonné ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Krajský soud se v navazujícím řízení bude s ohledem na v žalobě obsažená podrobná tvrzení ohledně včasnosti žaloby zabývat tím, kdy a jak bylo stěžovatelce doručeno předvolání k převzetí rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, a v návaznosti na to, kdy bylo doručeno samotné rozhodnutí žalovaného (srov. např. rozsudek NSS z 29. 4. 2015, čj. 2 Azs 233/2014-66.). Teprve poté opětovně posoudí včasnost žaloby.

[15] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. rozhodnutí krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Dle § 110 odst. 4 s. ř. s. je krajský soud vázán právním názorem uvedeným v tomto rozsudku.

[16] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí, jak je stanoveno v § 110 odst. 3 s. ř. s.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 28. dubna 2022

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu